

ქუჩი

„... და მაშინ
განხილონ ყოველი
ქართველი“

№16. ოთხშაბათი, 13-19 ივნისი, 2001 წელი

ფასი 40 თეთრი

26 მაისის ამბები თვითმხილველთა ჩვენებები

ჩემს წინ ერთი მედროშე, ასაკით დაახლოებით 50 წლის, წაფორხილდა, წამოეწია ხელკეტიანი დამსჯელი და დაუზოგავად დაუწყო ცემა... მედროშე მაინც არ ეცემოდა... უცებ გამოვარდა სამოქალაქო ტანსაცმელში გადაცმული „ომონელი“, რომელსაც ეტყობოდა, კარატისტი იყო, ხან

ზურგში და ხან მკერდში ურტყამდა ფეხს. მედროშე კეფით დაეცა ქვაფენილზე და საშინელი ხმა გამოსცა. ამისდა მიუხედავად, ეს ახალგაზრდა დამსჯელი ისე ხტოდა გონებადკარგული კაცის მკერდზე, როგორც ზამბარიან საწოლზე...

გვ. 3

საპარტველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს წევრი

ნიკა კილასონია:

მე და თემურ ბასილია ვცდილობდით, ერთად დაგვეწერა რეფორმები, ეკონომიკური სტენარი, ხოლო შემდგომ ცუდად მეცნო ერთი რაღაც: 2 სექტემბერს მე ბასილიასთან ერთად მოვხვდი შემთხვევით, სადაც ეს ამბავი მოხდა და მახსოვს, თემურ ბასილიამ იქედნურად თქვა: ეს არის დასასრულის დასაწყისი. იმის შემდეგ მას ჩემი ნდობით არასოდეს უსარგებლია.

გვ. 2

გადგმა ქუთაისის უახლესი ფარსულძან

არნახული სისასტიკით უსწორდებოდნენ მომიტინგეებს ომონელები, ახალფეხადგმული პოლიციელები; სცემდნენ შოხუცს თუ ახალგაზრდას, ქალსა თუ კაცს, რომლებიც ცემისაგან ტანსაცმელშემოხეულნი ეყარნენ ასფალტზე. ეს იმდენად შიშველად იყო, რომ ერთ-ერთმა პოლიციის კაპიტანმა პროტესტის ნიშნად სამხრეები აიგლიჯა და მთელი ხალხის დასანახად თავის უფროსს გადასცა.

გვ. 7

ღარეჯან მაისურაძე:

ისინი მომავლის იმედით მორჩილად მიჰყვებიან ცხოვრების დინებას. მათ პროტესტის გამოხატვის სურვილიც კი არ უჩნდებათ. ასეთი დამოკიდებულება მხოლოდ მონური მორჩილების ტოლფასია...

გვ. 5

კეტიკა-კავლას პარხვის დასაწყისი

(11 ივნისი - 12 ივლისი)

„მოხიჯულთა თავრო და ყოვლისა სოფლისა მოძვარრო. გახსოვარსა ყოველთასა ვეადრანით. რათა მოსხას სოფალსა მხვიდოგა და სულთა ჩვენთა დიდი წყალოგა“.

დალი ფიროსიანაშვილი:

არა მხოლოდ მოქალაქეთა მძიმე და მსუბუქი დაზიანების გამო მიუძღვის ხუნტას ბრალი, არამედ იმისთვისაც, ვისაც თუნდაც ერთხელ დაჰკრეს ხელჯოხი, ვისაც მხოლოდ ხელი ნამოარტყმს, ან ვინც ამ დღეს შიშის გამო დარჩა სახლში... როგორ, ეს მოქალაქეები მორალურად დაზარალებულნი არ არიან, არ არის ხელყოფილი მათი ძირითადი უფლებები და თავისუფლებები?!

გვ. 3

ალექს სანდუხაძე: გატონო ნოდარ, თქვენ გეყოფთ გავგადაოგა და ნაშუსი. უარი გეთქვამთ დირსების ორდენზე. თქვენმა ქვედაგა ქიდავ უფრო აგამაღლეთ და ვეგაგათ დირსება.

გვ. 6

პროფესორი თორნიკე აფრემიძე:

ყოველგვარ სამართლებრივ ნორმათა და ადამიანის უფლებათა აბუჩად აგდებდა უნდა ჩაითვალოს სოსო ალავეძის განცხადება იმის შესახებ, რომ მომიტინგეებმა უნდა აგონ პასუხი პოლიციელთათვის სხეულის დაზიანებისათვის. ასეთი თავბუდური განცხადება ტოლფასია რუსი „საღდაფონების“ და შავრაზმელი პოლიტიკოსების მიერ 9 აპრილის დარბევის შეფასებისა.

გვ. 4

«ვაი საბრალოს...
ვაი ჩვენს ენას!»
ნაიკითხეთ გაჯათი „ალია“
№17 (1088). კარძოდ, ჟურნალის ბასიკ გულორდა-
ვას ინბარვიუ ქუთაისის
საკრებულოს თავმჯდო-
ვარანთან - ვალხაზ ასა-
თიანთან და ამ სიფუჟვის
სიპართლუი დარწვენ-
დავით!

გვ. 5

უზენაესი საბჭო

- უპირველესად, ბატონო ნიკა, მიინტერესებს თქვენი ბიოგრაფია, რას მოლევანობდით, სანამ დეპუტატი გახდებოდით?

- 1980 წელს დავამთავრე სახელმწიფო უნივერსიტეტის საგარეო-ეკონომიკური ურთიერთობის ფაკულტეტი, მას შემდეგ ბევრგან ვმუშაობდი, რომლის ჩამოთვლას აზრი არა აქვს, ვიყავი თავიდანვე ეროვნული მოძრაობის რიგებში, მაგრამ არ ვყოფილვარ არცერთი მამინდელი არაფორმალური გაერთიანების წევრი, ვიყავი ერთ-ერთი რიგითი მომხრე და მხარს ვუჭერდი ეროვნულ მოძრაობას და ჩემი აზრით, ყოველთვის ვახერხებდი შედეგებისდაგვარად ჩემი პოზიციის სისწორის დამტკიცებას.

სწორედ, ამის შემდეგ მოვხვდი უზენაეს საბჭოში, რაც ჩემთვის მოულოდნელიც იყო. ჩემთან მოვიდა ბატონი დავით გოგაძე და შემომთავაზა ტრადიციონალისტთა კავშირის სიით მიმდლო მონაწილეობა. მე წინააღმდეგი ნავედი, რადგან არასოდეს არ მიყვარდა, რაიმე ოფიციალურ ორგანიზაციაში, ვყოფილიყავი, მაგრამ დამარწმუნა, რომ ასე იყო საჭირო. ასე მოვხვდი უზენაეს საბჭოში.

ჩემს ავტობიოგრაფიაში სხვა მნიშვნელოვანი არაფერია. სამწუხაროდ, დღეს ვერ ვძებნ ვერაფერს ჩემს ქვეყანას.

- ოჯახურ მდგომარეობაზე რას გვეტყობდით?

- ვარ ცოლიანი უკვე თხუთმეტი წელია. მყავს პატარა ბიჭი, რომელსაც ნიკა ჰქვია. თუ უფროსმა ნიკა კილასონიამ ვერ გააკეთა ბევრი რამ ქვეყნისათვის, ღმერთმა ქნას უმცროსი ნიკა კილასონია გამოადგეს თავის სამშობლოს.

- რა საფუძველზე ხდებოდა საარჩევნო ბლოკში სიების შედგენა 1990 წლის 28 ოქტომბრის არჩევნების დროს?

- ძალიან რთულია ამაზე ლაპარაკი ყველაზე ან ვინმეზე კონკრეტულად. ჩემზე, პირადად, უკვე მოგახსენეთ. დაახლოებით ორ კვირაში გადაწყდა ჩემი საარჩევნო სიაში შეყვანა. ვიყავი ნმ-უ ნომერი. სხვებსაც, ალბათ, ვისაც ჩათვლიდნენ საჭიროდ, ის შეჰყავდათ, მაგრამ, თქვენ კარგად იცით, რომ უზენაეს საბჭოში მოხვდნენ ისეთი პირებიც, ვინც მავანმა და მავანმა დაგეგმა. ვინც ზურგს უკან უბიძგა შეგნებულად, რომ შემდგომ რაიმე დესტრუქციისათვის მიემართათ, რაც შემდგომ დავინახეთ კიდევ. ფაქტიურად, ორად გაიყო უზენაესი საბჭო, ვინც მართლა ეროვნულ ნიადაგზე მოხვდნენ და ისინი, ვინც სუკმა დააკომპლექტა.

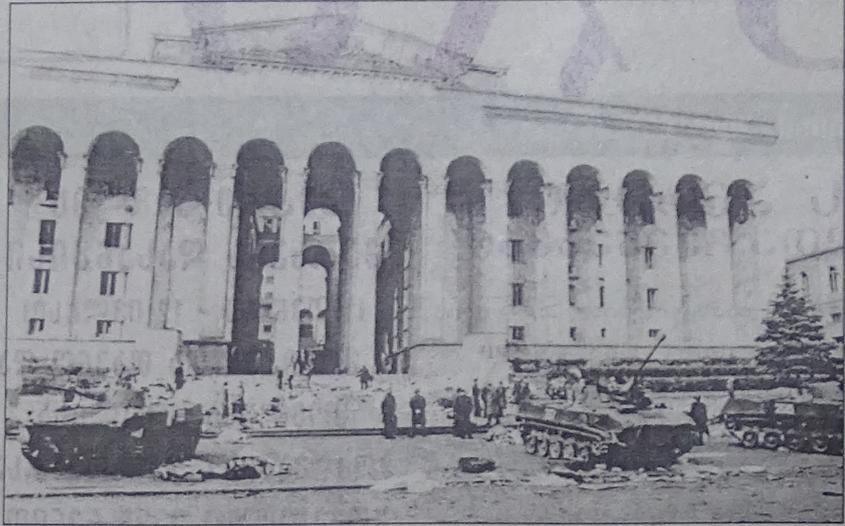
- თქვენ პირადად თუ იცნობდით ბატონ ზვიადს?

- სანამ ეროვნული ხელისუფლება არ მოვიდა სახელმწიფოს სათავეში, მანამ მხოლოდ ბატონი ზვიადის მოღვაწეობას ვიცნობდი და მჯეროდა, რომ ბატონი კონსტანტინეს შვილს გაცილებით უფრო მეტი შეეძლო, თუკი მოინდომებდა და მას ქართველი ერი ფიანდაზს დაუგებდა, მაგრამ ის არჩევდა ეკლიან გზას. იყო საუბარი თითქოს ბატონმა ზვიადმა უღალატა თავის გზას, თითქოს თავისი „მონანიებით“ უღალატა მერაბ კოსტავას. ეს ყოველად უგებნო ტყუილი და აბსურდია.

ბატონ ზვიადთან უკვე უზენაეს საბჭოში მქონდა ურთიერთობა, ეს გამოძინარეობდა ჩემი სამსახურეობრივი საქმიანობიდან, ვიყავი საგარეო ურთიერთობის ეკონომიკის ქვეკომიტეტის ხელმძღვანელი, ხშირად მიწვევდა საზღვარგარეთ წასვლა, ასევე გადატრიალების შემდეგაც.

- ბატონო ნიკა, თქვენ ტრადიციონალისტთა კავშირიდან გახვედით დეპუტატად და მიინტერესებს, ალბათ, ურთიერთობაც გექნებოდათ ამ კავშირის

შეიძლება ვთქვა: ჯერ კიდევ წლის დასაწყისში ამერიკის შეერთებულ შტატებში იყვნენ თედო პაატაშვილი, აკაკი

წევრებთან, როდიდან შეამჩნიეთ და პირისპირება ეროვნულ ხელისუფლებასთან?

- ალბათ, ფარულადაც უკვე იყო დაპირისპირება ადრევე. მაგრამ აშკარად თავი იჩინა 1991 წლის ოქტომბრის თვეში, განსაკუთრებით მკვეთრად

ასათიანი. მათ უკვე ჰქონდათ ინფორმაცია, რომ ამერიკის ხელისუფლებამ მხარს არ დაუჭერდა ბატონ ზვიადს, ეს არმხარდაჭერა უკვე გაფორმდა ნიქსონის ვიზიტის შემდეგ, როდესაც მათ უეცრად გამსახურდია მონათლეს დიქტატორად, არა და ძალიანაც

ნიკა კილასონია:
მახსოვს, თემურ ბასილიამ იქედნურად თქვა: ეს არის დასასრულის დასაწყისი. იმის შემდეგ მას ჩემი ნდობით არასოდეს უსარგებლია

გ ა - მოიხატა მამინ, როცა რესპუბლიკელები შემოგვიერთდნენ, ბასილია და სხვები.

- თქვენ დაპირისპირების პროცესში რა პოზიცია გეკავათ?

- როგორ გითხრათ, მაშინ მე ეკონომიკური საკითხებით ვიყავი დაკავებული. მე და თემურ ბასილია ვცდილობდით, ერთად დაგვეწერა რეფორმები, ეკონომიკური სცენარი, ხოლო შემდგომ ცუდად მეცნო ერთი რაღაც: 2 სექტემბერს მე ბასილიასთან ერთად მოვხვდი შემთხვევით, სადაც ეს ამბავი მოხდა და მახსოვს, თემურ ბასილიამ იქედნურად თქვა: ეს არის დასასრულის დასაწყისი. იმის შემდეგ მას ჩემი ნდობით არასოდეს უსარგებლია.

- პუტჩის დღეები სანამ დაიწყებოდა, რა პოზიცია ეკავა მამინდელი უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარეს აკაკი ასათიანს?

- ასათიანს ეკავა ის პოზიცია, რაც უკავია დღემდე - ბუჩქებში დამალული კაცისა. მაშინ ლიად არასოდეს გამოსულა ბატონი ზვიადის წინააღმდეგ, მაგრამ გვერდში დგომაც არ ისურვა.

- ბატონო ნიკა, მინდა გკითხოთ, შეგნებულად აარიდა თუ არა თავი ასათიანმა პუტჩის დანებებას?
- მე არ ვიცი როგორ იყო, მხოლოდ

რ ო მ სლომებოდათ პრეზიდენტ გამსახურდიას არ გააჩნდა არავითარი დიქტატურის ატრიბუტიკა. ჯერ ვინ დაიჯერებს, რომ პოლიცია, რომელიც იყო საბჭოთა კავშირის შინაგან საქმეთა სამინისტროს შემადგელობაში, უეცრად გარდაიქმნა და ეროვნული გახდა. რაც შემდგომში გამოჩნდა კიდევ. რა დიქტატურაზე შეიძლება ლაპარაკი, როცა ჯარიც არ გვყავდა, მხოლოდ მოხალისეები იცავდნენ ჩვენს ხელისუფლებას. მხოლოდ სამი ადამიანი იქნა დაჭერილი, ისიც მძიმე დაზარალების გამო - მათ შორის ჯაბა იოსელიანი, რომელიც თურმე მაშინ არ იყო ბანდიტი და ახლა გახდა.

- ბატონო ნიკა, თქვენ 2 სექტემბერი ახსენეთ და იქნებ გვითხრათ, სინამდვილეში რა მოხდა?

- ეს იყო ელემენტარული დიდი პროვოკაცია. ბატონ ზვიადს ინიციატივით არავინ დაარბევდა. მითუმეტეს, ედუარდ მარცთუმიძის მრავალრიცხოვანი მიტინგი არავფერს წარმოადგენდა - გზასაც კი ვერ კეტავდნენ, იმდენად ცოტანი იყვნენ. მაშინ საქართველოში ჩამოსული იყო ამერიკის კონგრესის წევრი, რომელიც მხარს გვიჭერდა, ყველაფერი მის დასახად მოხდა. შინაგან საქმეთა სამინისტროს უკან იდგა არა ეროვნული ხელისუფლება, არამედ სულ სხვა ძა-

ლები. სწორედ, მათი ბრძანებით მოხდა პროვოკაციული დარბევა.
- რატომ ამბობდა ოპოზიცია, თითქოს პრეზიდენტ ზვიად გამსახურდიას მხარს არ უჭერდა მამინდელი ინტელიგენცია?

- ჩვენ იმის მიხედვით ვიმსჯელოთ, ვის დავარქმევთ ინტელიგენციას, ეს იყო ფსევდო ინტელიგენცია, რომელიც წლების განმავლობაში ჭამდა ხელისუფლებისაგან მიწოდებულ სალაფავს, რანგირებული და ნითელი ინტელიგენცია ბატონ ზვიადს არ სჭირდებოდა, მითუმეტეს მათ იცოდნენ ზვიადის პოლიტიკური მოქმედებები, ისინი თავისთავად არ ლალატობდნენ თავის მშობელ საბჭოთა კავშირს და კომუნისტურ ნომინკლატურას, ამიტომაც თავიდანვე უპირისპირდებოდნენ კანონიერ პრეზიდენტს. ეს ჩვეულებრივი ამბავია, რადგან ბატონი ზვიადი მათ ნებას არ დაემორჩილა.

- პუტჩის დღეებში ეროვნული ხელისუფლება საინფორმაციო ბლოკადაშიც მოაქციეს, ნუთუ მთელი მსოფლიო ასე გულგრილი აღმოჩნდა კანონიერი მთავრობის დამხობისადმი?

- დასავლეთის ქვეყნებმა განგებ დახუჭეს თვალი, მე შემიძლია გითხრათ, რომ ევროპის პარლამენტში ვიყავი უშუალოდ სამი დღით ადრე, ვიდრე დაიწყებოდა პირველი შეიარაღებული შეტევა მთავრობის სახელზე. ჩვენ მათ ვარწმუნებდით, რომ ისინი სისხლიან გადატრიალებას ტყუილად უჭერენ მხარს, მაგრამ დავინახე, რომ არანაირი აზრი არ აქვს. ბატონმა ვრესკომ, ევრო პარლამენტის თავმჯდომარე იყო მაშინ, ხელები გაშალა და მითხრა: ვერაფრით დაგეხმარებითო. ბატონმა ოტო ჰამსბურგმა, რომელიც ძალიან გულშემატკივრობდა ჩვენს მთავრობას, როცა შედიოდა ლივტში, მითხრა: ამჟამად ჩვენ ნაგავეთო.

ასე რომ, მათ ყველაფერი იცოდნენ.
- ასევე ამბობდნენ, რომ ბატონ ზვიადს არ ჰყავდა გამოცდილი კადრები.

- დიახ, კვალიფიციური სპეციალისტები გვაკლდა, მაგრამ, მაგალითად, ქვილითაიას მხრებზე კომპიუტერი ედგა, მაგრამ მან არ მოახმარა ენერგია ეროვნულ მთავრობას, პირიქით, მას სულ სხვა საქმიანობა ჰქონდა დაგვალბული. სხვათა შორის, ბატონი ნოდარ ჭითანავა, მიუხედავად იმისა, რომ კომუნისტების რიგებში იდგა, ძალიან კეთილსინდისიერად ასრულებდა თავის საქმეს. მაგრამ არაფრით არ შეიძლება ითქვას, რომ ზვიად გამსახურდიას საკადრო პოლიტიკა უარესი იყო, ვიდრე დღეს ვხედავთ.

- ბატონო ნიკა, შეეძლო თუ არა პრეზიდენტს არ დაეტოვებინა, ან უფრო დიდხანს ყოფილიყო მთავრობის სახლის შენობაში?

- მას ეს შეეძლო, მაგრამ იცით, აქ ხომ რუსები იბრძოდნენ, მე შემიძლია გითხრათ, რომ 1992 წლის 2 იანვარს შენობას მოადგნენ რუსები და შემოგვთავაზეს ტყვია-წამალით მომარაგება, ამაზე ბატონმა ზვიადმა უთხრა მათ: ეს იგივეა, რასაც თქვენ ყარაბაღში აკეთებდით და ახოცინებდით ერთმანეთს ორივე მხარეს. თქვენ გსურთ ეს ყველაფერი გაუთავებლად გაგრძელდესო. ბატონ ზვიადს რომ არ დაეტოვებინა შენობა, შეიძლება ხანძარი მთელ თბილისს გადასდებოდა და მთელ საქართველოსაც. 1993 წელსაც ასე იყო. ბატონმა ზვიადმა არ მისცა რუსებს საშუალება, რომ საქართველო სასაკლაოდ გადაექციათ.

ესაუბრა მრამბლი შონია

(გაბრიელაბა მომადვენი ნოზარში)

პუტჩის დღეებში ბატონი კილასონია

საქართველოს სოციოლოგიური საზოგადოების საპროექტო განხილვა

საქართველოს სოციოლოგიური საზოგადოება 2001 წლის 26 მაისს ქალაქ თბილისში საქართველოს დამოუკიდებლობის დღისადმი მიძღვნილი სახალხო შეკრების მონაწილეთა დარბევის შესახებ აცხადებს:

1. ფაქტობრივი ხელისუფლების მხრიდან საქართველოს კონსტიტუციის, საერთაშორისო სამართლის ნორმების, უეთოს (ცენის 1986 წლის) თათბირის აქტის პრინციპების უხეშად დარღვევით მოხდა მიტინგის მონაწილეთა დარბევა;

2. სასაზღვრო დასაჯების მანქანებიდან მძიმედ დაზარალებულთა პოლიციის განყოფილებაში წაყვანა ეწინააღმდეგება ადამიანის უფლებათა დაცვის საყოველთაო დეკლარაციის პრინციპებს და წარმოადგენს ვინაობის გამოვლენას.

3. საქართველოს სოციოლოგიური საზოგადოების თავმჯდომარის ბიძინა აფრასიძის მიმართ მთავრობის-კრწანისის პოლიციის განყოფილებაში გამოყენებული ფიზიკური და ფსიქიკური ზემოქმედების შედეგად გამოწვეული მძიმე დაზიანება (ტვინის შერყევა) წარმოადგენს წამების მძიმე ფორმას.

4. საქართველოს სოციოლოგიური საზოგადოება მოუწოდებს ადამიანის უფლებათა დაცვის საერთაშორისო ორგანიზაციებს, საქართველოში არსებულ არასამთავრობო გაერთიანებებს, განათლების, მეცნიერებისა და კულტურის წარმომადგენლებს ხმა აიმაღლონ არსებული დიქტატორული რეჟიმის ბარბაროსული ქმედებების წინააღმდეგ.

საქართველოს სოციოლოგიური საზოგადოება თბილისი, 2001 წელი, 2 ივნისი

საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის დღეს, 26 მაისს, თბილისში, რესპუბლიკის მოედანზე, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოსა და საქართველოს პოლიტიკურ პარტიათა და ორგანიზაციათა მრგვალი მაგიდის მიერ დაინიშნა საერთო სახალხო შეკრება.

უამრავი ხალხი მოვიდა. ძალოვანთა სხვადასხვაგვარმა ფორმირებებმა ნელ-ნელა იწყეს ხალხის ალყაში მომწყვდევა. მათი რკალი "სახელოვნა" ომონმა გაამარჯვა. ფარემომარჯვებულები, ელვის სისწრაფით დაერივნენ ხალხს. მათი მიზანი ნათელი იყო: მომიტინგეთა სასტიკი დარბევა, ზემოთ, ტრიბუნაზე შეკრებილი

არა მხოლოდ მოსალაქეთა მიმე და მსუპში დაზინანების გამო გიუპლვის ხუნტას ბრალი, არამედ იმისთვისაც, ვისაც თუნდაც ერთხელ დაპყრეს ხელჯოხი, ვისაც მხოლოდ ხელი წამოარტყეს, ან ვინც ამ დღეს შიშის გამო დარჩა სახლში... როგორ, ეს მოსალაქეთა მიმე დაზინანება არ არის ხელჯოხი მათი ძირითადი უფლებები და თავისუფლებები?

დემუტატებისა და მრგვალი მაგიდის ნევრების ჩიხში მომწყვდევა და გადაყრა რამოდენიმე ტრიბუნა სიმაღლიდან, ქალბატონი მანანა არჩვაძე-გამასხურდიას აყვანა. ნომერ პირველი პოლიციელის ედ. შევარდნაძის ყურმოჭრილი მონების სისასტიკემ ხალხის აღფრთხილებული რეაქცია გამოიწვია. ისინი ღირსეულად იცავდნენ თავს.

უამრავი მომიტინგე დაშავდა. მათ შორის გახლდათ უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ქ-ნი დალი ფიროსმანაშვილი, რომელიც დღისიწიერმა ადამიანებმა გონდაკარგული გამოიყვანეს ვაცოფებული ჯალათების რკალიდან. როგორც შემდგომ გაირკვა, ქ-ნი დალის ტვინის შერყევა და სხეულის სხვადასხვა მძიმე დაზიანება მიუღია. ჩვენც გადავწყვიტეთ იგი პირადად მოგვეხსნა ხელეწიერნი.

ქ-ნი დალი, გილოცავთ მშვიდობით გადაარჩინა. დარბევის დროს თქვენ საკმაოდ სერიოზულად დაზარალები? - მე დაშავებული ვარ. დაზარალებული

შევარდნაძეა. მთავარი ფიზიკური შეურაცხყოფა არ გახლავთ, სულიერად რას განვიცდი, ჩემთვის ამას უფრო აქვს მნიშვნელობა. მაღლობა მინდა გადავუხადო ექიმებს, ქალბატონებს ელენე მესტიერიშვილსა და დალი ასათაშვილს, ზია ქემოკიძეს, რომლებიც მოგვიანებით, როცა აზროვნება დამბრუნდა, გვერდით მედგნენ და ბოლო წუთებამდე არ მომშორებია. ქალბატონი ელენე ჩემზე ნაკლებად არ

დღემდე არის დამანგრეველი ძალა ქვეყნისა და თითოეული მოქალაქისათვის.

- როგორ ფიქრობთ, როდემდე შეიძლება გაგრძელდეს ასე?

- გაგრძელდება მანამ, სანამ გონს არ მოვა და არ გადავდგება. შეცდომილთათვის მასწავლებელი რგოლი გადაგვებულა - საქართველოს პოლიტიკურ პარტიათა და ორგანიზაციათა მრგვალი მაგიდის 2000 წლის 9 აპრილის შემორანდუმი.

ქალბატონ დალისთან საუბრის გაგრძელებას მოვერიდეთ მისი ჯანმრთელობის გამო და მასთან საუბარი უახლოესი მომავლისათვის გადავდეთ. ის იყო დამშვიდობებას ვაპირებდით, ქალბატონმა დალიმ კიდევ ერთხელ აღნიშნა: - არა მხოლოდ მოქალაქეთა მიმე და მსუბუქი დაზიანების გამო მიუძღვის ხუნტას ბრალი,

არამედ იმისთვისაც, ვისაც თუნდაც ერთხელ დაპყრეს ხელჯოხი, ვისაც მხოლოდ ხელი წამოარტყეს; ვისაც, თუნდაც თავიანთი ბინძური პირით აგინეს, ან ვინც ამ დღეს შიშის გამო დარჩა სახლში... როგორ, ეს მოქალაქეები მორალურად დაზარალებულები არ არიან, არ არის ხელჯოხი მათი ძირითადი უფლებები და თავისუფლებები?!

P.S. ქ-ნი დალის ბოლო სიტყვები ნამდვილად მიესადაგება ჩემს იმდღევანდელ განწყობას, ფოტოაპარატმომარჯვებულს როგორც მერა ხელი ერთ-ერთმა ომონებმა და უნდაწერი სიტყვებით მიიძღუებდა ვაცოფებული (სხვა ყურნალისტებთან ერთად) მომიტინგეებს, რის შემდეგაც, სულ მალე დაიწყეს ხალხის რბევა.

ესაუბრა ღარმუჯან მის შრაძე

მიტინგის მონაწილეთა ოფიციალური ჩვენებები:

და გაყვით. ვიფიქრეთ, რაღაც მანძილის გავლის შემდეგ ისინი მოგვეშვებოდნენ, მაგრამ მიუხედავად იმისა, რომ მათ კარგად იცოდნენ ვინ იყო კობა დავითაშვილი, თავი არ დაგვანებეს, შემდეგ ბატონმა კობამ გააჩერა თავისი ავტომანქანა და ისინიც გადავიდა მათთან და ესაუბრა. მათ მოგვთხოვეს წარდგენა, ვუბასუსეთ რამოდენიმე შეკითხვას და წავიდნენ. ჩვენ გაავარდეთ გზა და ბატონმა კობამ მშვიდობით დაგვანინა. 26 მაისს დავითაშვილის დახმარებით და ძალისხმევით გადავრჩით, მაგრამ ჩვენ გვრძნობთ და ვხედავთ, რომ ჩვენზე, ე.ი. მომიტინგეებზე მიმდინარეობს დევნა და მცდელობა ფიზიკური განადგურების.

ცაცო ჩინალაძე: „სეცრაზმელები“ დადევნენ მედროშეებს, ჩემს წინ ერთი მედროშე, ასაკით დაახლოებით 50 წლის, საშუალოზე მაღალი, შოკოლადისფერი პიჯაკით, ნაფორხილდა, ნამოენია ხელკეტიანი დამსჯელი და დაუზოგავად დაუწყა ცემა... მედროშე მაინც არ ეცემოდა... უცებ გამოვარდა სამოქალაქო ტანსაცმელში გადაცვლილი ახალგაზრდა, რომელსაც ეტყობოდა, კარატისტი იყო, ხან ზურგში და ხან მკერდში ურტყადა ფეხს.

მედროშე კეფით დაეცა ქვაფენილზე და საშინელი ხმა გამოსცა. მან გონება დაკარგა. ახალგაზრდა დამსჯელი ისე სტოდა განებდადკარგული ვაცის მკერდზე, როგორც ზამბარიან სანოლზე. ეს ისეთი ამაზრზენი იყო, რომ შოკში ჩავვარდი და ვყვიროდი:

მოკლეს, მიშველენ, მაგრამ მილიციის ტალღამ ხალხი წინ გარეკა, მას მისდევდა ვიდუო კამერით ჟურნალისტი. ეთხოვე დაფიქსირებინა. მან არ მოისმინა, მაშინ ტანსაცმელში ჩავეხლავი და იძულებული გახდა შეჩერებულიყო, ობიექტივი მარჯვენა ხელით ზურგის მხრიდან შემოატარა და მითხრა: „პა, გადავიდო“. ერთმა სამოქალაქო ტანსაცმელთან ახალგაზრდამ ხელი ყელში ისე წამოჭირა, რომ სუნთქვა შემიკრა. „რას ღრიალებ, გათირო“. მე ადგილიდან არ ვიძროდი და ვყვიროდი: აქვთ დაუძახეთ-მეთქი. გამაგია ექვთმა მხეცობამ. ამ დროს ფარიანი ნამომენია, ხელკეტი ჩამარტყა და თან მოაყოლა „დახოცეთ, ამათი...“ ამ დროს მილიციის ტალღამ წინ გამაგდო და საწყალი კაცი იქვე დარჩა.

ვალერი კეზუა: ბარნოვის ქუჩის დასაწყისში (აღმართზე) კრემლისფერი უცხოური მარკის მანქანის საბარგულში ჩატენა ახალგაზრდა ბიჭი „საქე სამსახურის“ სამმა პიროვნებამ. ასევე ნაცრისფერ „ვოლგაში“ საბარგულში ჩატენეს ახალგაზრდა ბიჭი.

სულიკო გოზრძიანი: რესპუბლიკის მოედანზე ოთხი კაცი, ფორმირა და უფორმო, მიათრევედა ახალგაზრდა ბიჭს, რათა მოედნის მოაჯირიდან სანაპიროზე გამავალ ქუჩაზე გადაედლოთ, რომელიც ორმა ქალბატონმა: ნინო დუდაშვილმა და მარინა ნადირაშვილმა გადაარჩინა. ჩემს ჩვენებას დასტურებს გავით „ახალ თაობაში“ გამოქვეყნებული ფოტო მასალა (1 გვ. სურათი 1, მარცხენა ზედა კუთხეში. 27 მაისი - 2 ივნისი, 2001 წ).

თამილა ავრასიძე: უურნალისტის ინფორმაციით ვიცოდი, რომ სასწრაფოდანაც ხდებოდა ხალხის აყვანა, ამიტომ დავინახე თუ არა, რომ ბიძინა, ჩემი მეუღლე, ჩაჯდა სხვებთან ერთად სასწრაფო დახმარების მანქანაში, ტაქსიში ჩავეყვით და უკან გავეყვი. ბარათაშვილის ხიდთან, სადაც ბერიკაობას ატარებენ ხოლმე, სასწრაფოს წინ გადაუდგა

სამი მანქანა, იქიდან გადმოცივიდნენ უფორმოები, რომლებიც საშინელი სიტყვებით იგინებოდნენ, ეცნენ სასწრაფო დახმარების მანქანას და სამივენი: ბიძინა, ვახტანგ კეკელია და გურამ ჩალიკაძე გადმოიყვანეს და საშინელი გინებით ჩატენეს მანქანაში. ეს რომ დავინახეთ, მე და ჩემმა მულმა გავუწიეთ წინააღმდეგობა, რის გამოც ჩემს ძალს რეველვერი ჩაარტყეს თავში ისეთი ძალი, რომ ტვინის შერყევა მიიღო, მილიციაში არ

შევიშვეს. შემდეგ გავიგა, რომ სამივენი სასტიკად ცემეს.

მალსაზ სუციშვილი: დაკარგული გურამ მუშლაძის მეუღლემ მთხოვა დახმარება მის მოსაძებნად, ამიტომ ჩვენ ჩავსხედით სასწრაფოს მანქანაში, რომელშიც იყო სამი დაზარალებული, გვარები, საწმინდო, არ მახსოვს. ბარათაშვილის ხიდთან გავეჩვენე მანქანის მკვეთრი დამუხრუჭების ხმა. სასწრაფოს წინ გადაუდგა პოლიციის მანქანა, გადმოცივიდნენ ფორმირა და უფორმო პოლიციელები, გამოაღეს უკანა კარები, სადაც მე ვიჯექი, გადმომთიროეს მანქანიდან და ცემატყვიით ჩამტენეს თავიანთ მანქანაში. მიიყვანეს მთანმინდა-კრწანისის პოლიციაში, სადაც ცოტა ხნის შემდეგ მოიყვანეს ის სამი დაზარალებულიც, რომლებიც ჩემთან ერთად იხდნენ მანქანაში. ის ახალგაზრდები, რომლებიც მანქანის საბარგულში ჩატენეს ბარნოვის ქუჩაზე და რომლის თვითმხილველი იყო ვალერი კეზუა, არიან: სოსო მუჯირიშვილი და გივი ჩაჩანიძე.

იოსებ სუციშვილი: 2001 წლის 26 მაისის მიტინგის ბარბაროსული დარბევის შემდეგ, მომიტინგეების გარკვეული რაოდენობა ავედით

მერაჟ კოსტავას სახლმუზეუმის ეზოში, სადაც დაბინდებამდე ვიყოფებოდით. მომიტინგეებს გვემუქრებოდნენ პოლიციელები და განსაკუთრებით სამოქალაქო ტანსაცმელში გამოწყობილი უშიშროების თანამშრომლები. ისინი ეზოდან გასულ მოქალაქეებს ძალით სვამდნენ მსუბუქ ავტომანქანებში და გაუწვეველი მიმართულებით მიჰყავდათ და როგორც შემდგომ ჩვენთვის ცნობილი გახდა, სასტიკად სცემდნენ. აქედან გამომდინარე, თითოეული მომიტინგეთათვის საშიში იყო ტერიტორიის დატოვება, სადაც იყოფებოდნენ პარლამენტარი ვასილ მაღლაფერიძე და ბატონი კობა დავითაშვილი.

ბატონი კობა დავითაშვილი დაგვირდა უშიშროების მიზნით მეტროპოლიტენამდე ჩვენს ავტომანქანით მიყვანას. მან მე, თამაზ ცირევიძე და გელა რაზმაძე საკუთარ მანქანაში ჩავსვა და გავედით ეზოდან. აგვედგენა ორი მსუბუქი ავტო. მოგვეყვინ თავისუფლების მოედანზე, რის შემდგომაც მეტროსთან ჩამოსვლამ აზრი დაკარგა. კობა დავითაშვილის ვაჟაკური, ადამიანური მოქმედების აღსანიშნავად მინდა ვთქვა, რომ მან ამ დროს გამოიჩინა გულსხმიერება და შემოგვთავაზა, თითოეული ჩვენგანი ბინაზე მიყვანა. რა თქმა უნდა, ჩვენ ვივოდით, მის გარეშე რაც მოგველოდა

მიტინგის მონაწილეთა ოფიციალური ჩვენებაები:

მ. 3

მ. ნიჭარაძე:

26 მაისს, რესპუბლიკის მოედანზე დაინშულ საერთო-სახალხო შეკრებაზე მეტ სიხარულით წავედი. უამრავ ხალხს მოეყარა თავი, რომელიც ქალბატონი მანანას გამოჩენასა ელოდა. შუა მოედანზე ეროვნული დროშების ფრიალით, ჯვრებითა და ხატებით ამყავდნენ მრგვალი მაგიდისა და უზენაესი საბჭოს ნიშნები. მათ ქალბატონი მანანა მოუძღოდა. საოცრად ამაღლებული გრძობა და გვეუფლა. ალტაცებული შეძახილებით შევეგებეთ. მილიციის ძლიერმა კორდონმა მათკენ მიმავალი გზა გადაგვიკეტა, მაგრამ ხალხის ნაწილმა მაინც მოახერხა რკალის გარღვევა და უკვე კიბეზე განლაგებულ მრგვალ შეუერთდნენ. მიტინგიც დაიწყო. ვინ გვაცალა! რამდენიმე მოქალაქის ფორმიანი ახალგაზრდა ტრიბუნაზე შეიჭრა და შეეცადა არეულობა გამოეწვია. ისინი ხალხმა სწრაფად გარეკა. ცოტა ხანში კი საშინელება დატრიალდა. ყველა მხრიდან შემოგვესივნენ და დაუნდობლად გვირტყამდნენ ხელკეტებს. პოლიციელმა ერთ ქალბატონს ხელიდან ჯვარი გამოჰგლიჯა და თავში ჩასცხო; ისმოდა კივილი, ღრიალი... ფარებიანი ნიღბოსნები ხელკეტებს დაუზოგავად ურტყამდნენ ხალხს. სასოწარკვეთილი მომიტინგეები გასასვლელს ეძებდნენ. მე ჯანმრთელობის გამო ვაქცევა ვერ შევძელი და ქველტაში რომ არ მოვყოლილიყავი, კიბეზე ჩამოვჯექი. უცებ, რაღაც საშინელი ხმა ჩამესმა - ტანკები ხომ არ მოდიან-მეთქი - ვიფიქრე,

გავიხედე და ფარებიანი ნიღბოსნები მწყობრად მოემართებოდნენ. წინ რამოდენიმე ხელკეტისანი ახალგაზრდა გონება-დაბინდული ბიჭი მოუძღოდა. ერთ-ერთი გაავებული მეცა - "ადეტი, შენი" დამიღრიალა და გამეტებულად რამოდენიმეჯერ დამსცხო კეტი (ძალიერ კი გვერდს აგივლის მჯდომარეს). ხმა არ ამომიღია, არ ვაზვიემ უჯიშონი, თუმცა ტკივილმა ძვალ-რბილში

დამიარა. ბედად, ვიღაც მამაკაცმა კიბეზე ამართია და "სამშვიდობოს" გამიყვანა. არც აქ მოგვასვენეს. გაცოფებულები დასდევდნენ ხალხს, ათასნაირ შეურაცხყოფას აყენებდნენ. ზოგი ჯისურებში, მალაზიებში, ეზოებში მიიმაღნენ, ნაწილმა კი მერაბ კოსტავას ეზოს შეაფარა თავი. მობრუნებულები დამტვრეული დროშების ტარებითა და ჯვრებით მოედანზე კანტიკუნტად

დარჩენილებს საბოლოო ანგარიშს მათი ათიწლის წინანდელი "ყმანვილიჭობა" უსწორებდნენ. მიტინგის მონაწილე ერთი ქალბატონი გონწასული ძირს ეგდო. ხალხი

ფარებიანი ნიღბოსნები ხელკეტებს დაუზოგავად ურტყამდნენ ხალხს. სასოწარკვეთილი მომიტინგეები გასასვლელს ეძებდნენ.
 უცებ, რაღაც საშინელი ხმა ჩამესმა - ტანკები ხომ არ მოდიან-მეთქი - ვიფიქრე, გავიხედე და ფარებიანი ნიღბოსნები მწყობრად მოემართებოდნენ.

მასთან მისცივდა. ექიმი ალექო თოდუცა გამოჩნდა და ის იყო დახმარება უნდა გავნია, რომ ლამის კეტი გადაამტვრის, თავზე და ზურგზე იმდენი ურტყევს. ახლობლები მსაყვედურობენ, რატომ ნახვედი, ხომ იცი, არ შეგიძლიათ. ამ დროს სახლი გულგრილი და მშობრები სხედან. მხდალთ კი არასოდეს შეუქმნიათ ისტორია, მას ძლიერი სულის ადამიანები ქმნიან. მე მიხარია კიდევ, სამშობლოს თავისუფლებისათვის, მისი ნათელი მომავლისათვის რომ მგვემეხ. ნეტარ არიან დევნილები და ნამებულნი. სატელევიზიო გამოსვლაში ალაგიძემ ბრძანა: - ჩვენ წესრიგს ვიცავდით. საზღვარგარეთ პოლიციაც ასე იქცევა. როგორ, ჩვენ ცეცხლწაკიდებულ ბოთლებს და ქვევს ვისვრით, მალაზიებს ვარბევთ, მანქანებს ვაფეთქებთ თუ რა?! გავიხსენით

მოქმედებდნენ... გავხეი "მეოთხე" გვამუნათებს: "თვით ჯვაროსნებს არ უხმარიათ დროშები და ჯვრები საბრძოლველად". მათ გასაგონად ვამბობ: ჯვარი და ხატი თითოეული ქრისტიანის იარაღია ბოროტების წინააღმდეგ. ემშაკულებს მათი ძლიერი ემინიათ და გაურბიან. თვით წმ. ნიკოლოზმა კვერთხის დარტყმით უგონოდ ძირს დასცა მწვანეხელი არიოზი. კვერთხიც ხომ წმინდა საგანია? ჰოდა, როცა ამის საჭიროება დადგა, ეპისკოპოსმა იგი იარაღად გამოიყენა, რათა ამ გზით მაინც ჩაეკმინდა ხმა ქრისტეს ფეხის მკვეთელთათვის. ეს ამბავი ტადარში მოხდა. რატომ ძრწის შევარდნაძის ხუნტა, რისი ემინია, განა ეს პატიოსანი, უიარალო ხალხი ასე საშინაო მისთვის? - არა მგონია! მას სიმართლის, მხილების, ჭეშმარიტების ემინია, რომელიც ამ ადამიანთა დიდ სულიერებაშია, მათ ქართულ მეობაშია ჩადებული.

საზოგადოების გამოცხადება

2001 წ. 26 მაისს ქ. თბილისში, რესპუბლიკის მოედანზე, კანონიერი

კინოს სახლთან, ეროვნული ხელისუფლების წინააღმდეგ მოწყობილი მი-

თორნიკე აუჯამიძე:

ქართულ ეროვნულ თვითშეგნებაზე ქალაქის ისკალასიის გვირგვინი

ტინგის დროს, პროვოკატორი მილიციის მიერ პაერში გასროლას მიტინგის ორგანიზატორმა ვია ჭანტურამ და მძათა მისთა დემოკრატიზმმა მომხდარზე პასუხი პრეზიდენტ ზვიად გამსახურდიას მოსთხოვეს და მისი ქმედება 1989 წ. 9 აპრილს რუსული "საქცანაზლების" და რევოლუციური სამხედრო შენაერთების მიერ პარლამენტის (უზენაესი საბჭოს) წინ მოწყობილ სასაკლავო შედარეს. ახლა, როცა ფაქტობრივი ხელისუფლების სამართალდამცავი ორგანოების საქმიანობა სტიმულირებულია ქვეყნის პრეზიდენტის მიერ, მომხდარ ფაქტზე მას არავინ თხოვეს პასუხს და ვითომ სალაიძეთა ყველაფრის მოთავე პარლამენტის პენიტენციური სისტემის კომიტეტის თავმჯდომარე ელენე თევდორაძემ თბილისის პოლიციის შეფს

განცხადება ტოლფასია რუსი "სადაფონების" და შავრაზმილი პოლიტიკოსების მიერ 9 აპრილის დარბევის შეფასებისა, თითქოს ქართველი მომიტინგეები მომზადებული ელოდნენ როდიონოვის დამარბველ-დამქცეველთა შეტევის მოგერიებას და რომ მიტინგის გარეკვის დროს წარმოქმნილი ჭყლეტის შედეგი იყო 20 უმწყო ადამიანის დაღუპვა, ასეულობით მომიტინგის მოწამვლა და ნიშნით მიყენებული ღია ჭრილობები. სხვათა შორის, გენერალი როდიონოვიც უწიოდა მომიტინგეებს რუსი ჯარისკაცების დაზიანების ფაქტზე მხოლოდ ერთი განსხვავება იყო 1989 წ. 9 აპრილის და 2001 წ. 26 მაისის დარბევათა შორის; თუ მაშინ რუსის მედესანტე ნიშნის ყოველ ჩარტყმას თან დააყოლებდა: "ეს შენ სტალინისათვის!" "ეს შენ დამოუკიდებლობისათვის!", ამჟამად ქართველი პოლიციელები რეზინის ხელკეტის ჩარტყმას ასე ამბობენ: "ეს თქვენ ზვიადისათვის!" "ეს თქვენი კანონიერი ხელისუფლებისათვის!"

პარლამენტარ ეთევდორაძის "შენიშვნას" სალაიძისადმი - "თქვენ შეიძლება სისტემატურად არჩევთ ზვიადისტების მიტინგებს", ბატონმა დიდმა დამრბევმა ალაგიძემ მოკრძალებულად უპასუხა - "მე მხოლოდ 3 წელია ამ საქმეს ვეწევი" და ამ შეფხვევაში იგი

ჩატარებული დარბევებისა და დახვრეტებისათვის? თბილისის პოლიციის ახალგაზრდა შეფმა, მომიტინგეთა დარბევის გამო, ერთგვარად თავი იმართლა იმ გარემოების გამო, რომ ვითომ 26 მაისს უცხოეთის მრავალი ქვეყნის წარმომადგენელი შედგადა საპროტესტო დემონსტრაციას და ეს ჩვენი ქვეყნის პრესტაჟისათვის არ იყო კარგი. განა ამ მოტივით არ დაამტეს კანონიერი ხელისუფლება და ჯვარს აცვეს საქართველოს პირველი პრეზიდენტი ზვიად გამსახურდიამ იმ ვაჟბატონებმა, რომლებიც "დიდი დემოკრატის" მიითებით და წაქეზებით ყველაფერი ილონეს ქვეყნის დასაცეცად? თუ "ნომენკლატურულმა ქართულმა ინტელიგენციამ" ერთი წელიც ვერ გა-

უძლო "პროვინციულ ფაშისმს", ამჟამად, 10 წელი ადვილად იტანს დემოკრატიულ მიმბილს? თუ ეროვნული ხელისუფლების მიერ თბილისში გამართულ მრავალათასიან მიტინგებზე პრეზიდენტ ზვიად გამსახურდიას წონსწორობიდან გამოყვანის მიზნით, კონგრესმენი თონინტების მცირერიცობიანი ჯგუფის სკანდირებას "ჩუ-შესკუ", "ჩუ-შესკუ", "ჩა-შესკუ" - ითმენდნენ პრეზიდენტის ერთგული მომიტინგეები და მისი სამართალდამცავი ორგანოები, რატომ ვერ იტანენ ამჟამინდელი ფაქტობრივი ხელისუფალი იგივე ქმედებას თუ ჩვენს ქვეყანაში გაფურჩქნულ დემოკრატიის ყლორტზე ერთი კვირტი არის გამოლი? ანდა, რა საფუძველზე უნდა

თველის უმაღლესი ხელისუფალი, როგორი გარდაქმნისა და დემოკრატიზაციის" სკოლაც არ უნდა გაიაროს მან და როგორი არჩევანიც არ უნდა გააკეთოს. სწორედ აქედან მოდის ძალაუფლება, საზოგადოების განვითარების პროცესში წარმოქმნილი წინააღმდეგობის უხეში ძალით დათრგუნვის ის წესი, რომელსაც ხელისუფალის ხელქვეითი, ვინც არ უნდა იყოს ის მომავალში სოსო ალაგიძის და თემურ მღუბრიშვილის ადგილას, ერთგულად და თანმიმდევრულად განახორციელებენ, გულჩვილი პარლამენტარის და საერთაშორისო საზოგადოებრიობის პროტესტის მიუხედავად.

ხელისუფლების წარმომადგენელთა და მის მხარდამჭერთა მიერ ჩატარებული მიტინგი ვანდალურად იქნა დარბეული. დამოუკიდებელი პრესის საინფორმაციო საშუალებანი იუწყებოდა და ტელევიკრანდინ კარგად ჩანდა ვითომ უქსრების დამცველთა შეუბრალებელი, ცინიზმით აღსავსე და ველური ინსტიტუტით აღტკინებული პოლიციის სპეციალური განყოფილების თებურისა და მისი რაზმის საქმენი საგმირონი.

ყოველგვარ საზოგადოებრივ წინააღმდეგობას და ადამიანის უფლებათა აპროტესტს უნდა ჩაითვალოს სოსო ალაგიძის განცხადება
 იმის შესახებ, რომ მომიტინგეებმა უნდა აგონ პასუხი პოლიციის განცხადება ტოლფასია რუსი "სადაფონების" და შავრაზმილი პოლიტიკოსების მიერ 9 აპრილის დარბევის შეფასებისა

თავებდობით, სისასტიკით და შეუბრალებლობით გალიზიანებულმა მომიტინგეებმა მოიგერიეს მიტინგის დამარბველთა გააფთრებული მრავალგზისი შეტევა, რასაც შედეგად მოჰყვა მომიტინგეთა 170 წარმომადგენლის სხეულის მძიმე კატეგორიის დაზიანება, რომელსაც ადასტურებს თბილისის საავადმყოფოების ადმინისტრაცია. სხეულის დაზიანება მიიღეს "თებურისა" აქტივისტებმაც და "იარანალ" სოსო ალაგიძის აპარატის მაღალჩინოსნებმა, რომლებიც გადატყველნი არბედნენ მომიტინგეებს იმ ილუზიის შესაქმნელად, ვითომ ძალბი აღსდგა ზვიადისტების წინააღმდეგ - ი.

ს. ალაგიძეს 7 წლის მანძილზე მომიტინგე ეროვნული ძალების სისტემატურ დარბევში დასდო ბრალი და მისი თანამდებობიდან გადაყენება მოითხოვა რამაც "ვითომ ბრალდულს" ირონიული ღიმილი მოჰგვარა ტელევიკრანის წინ. ყოველგვარ სამარბულეობრივ ნორმათა და ადამიანის უფლებათა აპროტესტს უნდა ჩაითვალოს ახალგაზრდა გენერლის სოსო ალაგიძის განცხადება იმის შესახებ, რომ მომიტინგეებმა უნდა აგონ პასუხი პოლიციელთათვის სხეულის დაზიანებისათვის. ასეთი თავხედური

1991 წ. 2 სექტემბერს თბილისში,

ჩვენი სახელმწიფო ესა

„პაი საბრალოს... პაი ჩვენს ენას!“ ნაიკითხეთ გავითი „ალია“ №17 (1088), კარკოდ, ჟურნალისტ ბასიკ გულორდავას ინტერვიუ და ამ სიტყვების სიმატელო დარწმუნებით!

რეტული, რომ „ბეტული“ / თვითონ ასე წერს / არ შეიძლება, მაშინ გა- ნაპრობა ამ ინტერვიუს სტილი, მი- მართულდება. მე არ მინდა, ვიყო საკ- რებულოს თავმჯდომარის დამცველი, მაგრამ უფრო მეტი პრეტენზია თვით ჟურნალისტის მიმართ გამიჩ- ნდა. როგორი ქართულით საუბრობს, როგორ კითხვებს უსვამს

ინტერვიუს. რა არის ამის სა- ფუძველი? მან უნდა იცოდეს, რომ ენა თვითნებობის ობიექტი არ არის, არ არის საჭირო მასზე ექსპერიმენტები. ქართული ენა არ არის ვინმეს ხელშეშლის სა- ვი. მისი უღირსად მოპყრობა ჩვენს სამართლიან გულსწყრო- მას იმსახურებს. სამწუხაროდ, ჩვენ ვერ ვიძლეოთ ვართ, რომ პასუხი უფრო მკაცრად მოვთხოვთ ენის სიწმინდის შემ- ლახველთ. ამისთვის არ გავგინ- ნია საკანონმდებლო ბაზა. გარდა იმისა, რომ ინტერვიუ სავსეა უხეში არაქართული სიტყვებით, ჟარგონებით, სტი- ლისტურად არის გაუმართავი და გრამატიკული შეცდომებით სავ- სე, რატომ ვუჩინებ მოსახლეობას, მეტადრე ბავშვებს, იმის შეგ- რძნებას, რომ განუკითხაობაა ყველაზე და ყველაფერში. და ეს ქარ- თული ცაცის სალოცავ ხატს-ღედა- ენასაც შეეხება; მე უნდა შევიტყვილით ვფიქრობ, რომ ამ ჩემს შენიშვნებს დიმილით გადახედავს თვით საკრებულოს თავმჯდომარეც, ალბათ, ამ შედეგის შემქმნელი ჟურნალისტიც და ბე-

ქართული ენა იზიარებს თავისი ქვეყნისა და ხალხის ბედს. დღეს ქარ- თული ენასაც რომ უჭირდეს, არ არის გასაკვირი. საკვირველია, რომ ეს გა- საჭირო მისი დაცვისათვის შექმნი- ლი სტრუქტურების შექმნის უკუ- პროპორციულად იზრდება. ალბათ, ვერ დავასახელებთ თუნდაც ერთ ფაქტს, რომ დედაენისადმი უბა- სუხისმგებლო დამოკიდებულების გამო ვინმესთვის პასუხი მო- უთხოვოთ; ენის მთლიანობა ისევე დასაცავია, როგორც მამული, სარ- ვმშობელი. „რა ენა წახდეს, ერთც და- ეცესო“, - გვაფრთხილებდა პოეტი. გვაფრთხილებდა და მით უმეტეს ამჟამად გვეტრდება ამ სიტყვების ღრმად გაცნობიერება. იგივე პოეტი თავის ცნობილ ლექსში წერდა: „ვინ საბრალოს... ვინ ჩვენს ენას“, თანაც მიუთითებდა სქოლიოში: „წაი- კითხეთ დროება“ და იხილეთ ქარ- თული ენის დაბრუნება. მეც გავ- კადნიერდები და იმ დიდი მწერლის სიტყვებს გამოვიყენებ: „წაიკითხეთ გახეთი, ალია“ № 17/1088/, კერ- ძოდ, ჟურნალისტ ბესიკ გულორდა- ვას ინტერვიუ ქუთაისის საკ- რებულოს თავმჯდომარესთან - მალხაზ ასათიანთან და ამ სიტყვების სიმატელომ დარწმუნდები. ალბათ, ბ-ნ ასათიანს რომ ვინმემ უთხრას, ქართული ენას პატივს არ სცემო, თავს შეუტაცხვილიად იგ- რძნოს, ასევე ბატონი ჟურნალის- ტიც გავგინაწივინდება; თუმცა სათუ- თოდ იყენებს ასეთ არაჩვეულებრივ

ჩვენი პაროლია

სამშალო ფენაში მოიაზრებინ ადამიანები, რომ- ლებიც სულიერ და მატერიალურ ღირებულებებს ქმნიან იგი ქმნის შემოქმედებით კაპიტალს, რომე- ლიც სახელმწიფოს საყრდენია და არა ხელისუფ- ლებისა.

სამშალო ფენა ღირსია საზოგადოებისა, რომლის წევრებსაც საზოგადოებრივი ურთიერთობის ჩვეულები უკლებიდათ ოჯახში, ოჯახის ტრადიციულობა გან- საზღვრავს ერის ურთულ-საზოგადოებრივი ცხოვ- რების ხარისხს, მდგრადობასა და ზნეობრიობას, საბოლოო ჯამში კი კაცობრიობის არსებობის პარ- მიონიულობას.

საქართველოს დღევანდელი ხელისუფლების ეკო- ნომიკური პოლიტიკა საფუძველს აცლის სამშალო ფენის არსებობას; აქედან გამომდინარე კი სახელ- მწიფოებრიობას. ამიტომაცაა, რომ საქართველო, რო- გორც სახელმწიფო, დე-ფაქტოდ არ აღიქმება.

სამშალო ფენის საყრდენი არის მცირე ბიზნესი, უფრო მოქნილი და მორჩილი სახელმწიფოებრივი და საზოგადოებრივი ცხოვრების მდგრადობისათვის, რომელსაც აქვს დიდი უნარი ადვილად აუბას მხარი ბაზრის მოთხოვნილებებს. ამასთან, მცირე წარმოება გიგანტურთან შედარებით უფრო მობილურია, იგი ადვილად ასრულებს უახლესი ტექნოლოგიის და- ნერგვას. დაწყებისათვის ნაკლებ კაპიტალს მოითხოვს და მეტი ახალბედა ნიჭიერი მწარმოებისათვის არის ხელმისაწვდომი. სახელმწიფოსათვისაც ნაკლებ სა- რისკოა, რადგან მცირე ბიზნესისათვის მცირე კრე-

დიტებს გამოყოფს. წარმოქმნის მრავალდარგობრივ სამუშაო ადგილებს, რაც ხელს უწყობს ერისა და სახელ- მწიფოს.

მომქმნილია და თანამედროვე განვითარებული სახელ- მწიფოების საზოგადოებრივ-ეკონომიკურ ღრესს წარ-

სამშალო ფენა და მცირე ბიზნესი

„არსებობს დიდი საფრთხე ე.წ. საბაზრო სოციალიზმისა“ ზვიად გამსახურდია

საფუძველს სამშალო ფენის გამარჯვებასა და გაძ- ლიერებას. სამშალო ფენა და მცირე ბიზნესი ურთიერთწარ-

მოადგენს. მათი განვითარებისა და ურთიერთპარმი- ნიულობის ხარისხით განისაზღვრება სახელმწი- ფოებრივი ცხოველყოფილობა.

მაგ: ინგლისში სამშალო ბიზნესზე მოდის ქვეყნის მთელი წარმოების 30%; გერმანიაში 45 %; იაპონია- ასა და აშშ-ში ნახევარზე მეტი; ბელგიაში, პოლან- დისა და სკანდინავიის ქვეყნებში 75-80 %.

იტალიაში საეკონომიკური ფონდები იქმნება მცირე ბიზნესის დახმარებისათვის.

ხოლო ესპანეთში მცირე და სამშალო საწარმოები და ფირმები თითქმის 2 მილიონია, სადაც დასაქ- მებულია მუშახალის 65 %, რომელიც აწარმოებს ქვეყნის რეალიზებული პროდუქციის 64 %. მიუხედავ- დაც ამისა, მიღწეული არ აკმაყოფილებს, ამიტომ შეიძლება და განახორციელოს 1994-99 წლებში მცირე საწარმოებისა და ფირმებისათვის დახმარების სუბსიდიური პროგრამა.

საქართველოში კი არა თუ ხელი ეწყობა, არამედ „ხარბი“ ეკონომიკური პოლიტიკის გატარებით, ან-

ტექსპორტის კანონმდებლობით ქრება შემოქმედებითი კაპიტალის შექმნის პირობები და ვითარდება კო- რუფციული კაპიტალი. ყოველივე ეს კი ანადგურებს სამშალო ფენას, საზოგადოებას ეკარგება სახე, ხოლო სახელმწიფოს კი სახურება, რომელსაც სამშალო ფენა მცირე ბიზნეს- სით ქმნის, ხოლო ხელისუფლებას კი კორუფციული კაპიტალი.

კორუფციულ კაპიტალს წარმოშობს არასაწარ- მოი კრედიტები, მეფასშობა და ოიდეაგაუფელ- სი ობიექტები. ასეთ კაპიტალს ილია ჭაჭავაძე ჩარ- ჩულ კაპიტალს უწოდებს.

როგორ სრულად ასახავს დღევანდელი საქართვე- ლის ეკონომიკური ცხოვრებას საუკუნის წინანდელი ილიას სიტყვები: „ამ ტყუილ ბაქთებს, რომელიც მართო იმასზე არაან მოცლინა, რომ როგორც ესთქვით, უფლო სხვისის ჯიბიდან თავის ჯიბეში გა- დააქვით და ქვეყნისათვის ერთის იოტის ოდენაც არა შემოუტანიათ რა, უცხო ქვეყნელთა მრავალ გზით პირიდან ლუკმა გამოაკალეს. უკუეთქნი ვაჭარნი დღეს ჩვენში უცხო ქვეყნელები არიან.“ ილია ჭაჭავაძე ჩივის, რომ წარმოებით-შემოქმე-

33.6

უკეთუარებასთან შეგუება ბოროტებისადმი მორჩილების გოლფასია

თბილისის საავიაციო ქარხანა ამ ათიოდე წლის წინ ერთ-ერთ დიდ, მძლავრ წარმოებად ითვლებოდა არა მარტო საქართველოში, საბჭოთა კავშირის მასშტაბითაც. დღეს იგი საავიაციო მდგომარეობაშია. საქართველოში სახელმწიფო, სამხედრო გადატრიალების შემდეგ შექმნილი ქაოსის პერიოდისა, მისი უფუნქციონირება შემოიფარგლებოდა ქარხანაში არსებული რესურსებისა და მანქანა- დანადგარების გაყიდვის ხარჯზე, რომლის უდიდესი ნაწილი ქარხნის მთავარი ბოსების ჯიბეებში მიეჭანებოდა, ხოლო მცირედი სიმბოლურად თუ ხმარდებოდა ხელფასის ფონდს.

ბოლო წლებში, რაც ქარხანამ მუშაობა განაახლა, მართალია მცირე წარმადობით, მაგრამ მუშა-მოსამსახურეებს იმედი გაუჩნდათ საარსებო წყაროს მოყვანისა. ქარხანაში ბოლო ხანებში აიგო კომბაინი, რომელიც საკმაოდ რენტაბელური გახლავთ სოფლის მეურნეობის დარგში. მისი შესყიდვის სურვილი რამოდენიმე ქვეყანაში გამოიქვეა; ისრაელ-საქართველოს ერთობლივი თანამშრომლობით მოდერნიზება გაუქვეყნდა სამხედრო თვითმფრინავს, რომელიც

სულ მალე გაიგზავნება საფრანგეთში საგამოფენოდ, აგრეთვე დიდი ხანია დაიდო ხელშეკრულება თურქმენეთთან თვითმფრინავების შესაკეთებლად და სამუშაოები მომდინარეობს და სხვ.

მიუხედავად ამისა, მშრომელთა შრომითი ანაზღაურება ძალზედ მცირეა და იმასაც - 4-5 თვით უგვიანებენ. ხალხი უპრეტენზიოდ, ყოველგვარი პროტესტის გამოხატვის გარეშე აგრძელებს მუშაობას, რადგანაც ხმის ამოღებისთანავე იმ მრავალრიცხოვან მშრომელთა ბედს გაიზიარებს, ვისაც უკვე დიდი ხანია იძულებით დაატოვებინეს ქარხანა. გარდა ამისა, ხშირად არის ადმინისტრაციიდან მითითებები სამუშაოდან დათხოვნის შესახებ, რის გამოც მუშა-მოსამსახურეები მუდმივი სტრესის ქვეშ იმყოფებიან. მაისის თვეში იმის გამო, რომ ქარხანა ელექტრო ენერჯის დავალიანებას ვერ გადაიხდიდა, მუშა- მოსამსახურეები ერთი თვით დაითხოვეს. რა იქნება მომავალში, არავინ იცის, როგორც ისინი აღნიშნავენ, ქარხანაში ნამოწყვეტულ ყველა საქმეს დიდის მონდომებით, ენთუზიაზმით ასრულებენ, მაგრამ სახელისუფლებო მმართველობიდან უშლიან ხელს, რის გამოც ქარხნის დირექტორი პანტიკო თორდიაძე თავის დაცვის მიზნით ხშირად მიუთითებს მშრომელებს ამის შესახებ: „რა ვქნა, მეც

თქვენსავით მოგზავნილი ვარ, მინდა ქარხანამ იმუშაოს, ხელახლები მოგვცეთ, მაგრამ ბიუჯეტიდან არ გვაძლევენ თანხასო“ და სხვ.

როგორც ქარხნის მშრომელები აღნიშნავენ, ამ ხელისუფლების არანაირი იმედი არა აქვთ. ისინი მომავალს იმედით, მორჩილად მიჰყვებიან ცხოვრების დინებას. მათ ჩვენდა სავალალოდ, პროტესტის გამოხატვის სურვილიც კი არ უჩნდებათ. ასეთი დამოკიდებულება მხოლოდ მონური მორჩილების ტოლფასია.

გაქირვება სისოხლის ხელყოფაზე მიიყვანა

ადიგენის რაიონის სოფ. ბოლაჯურში ბოლო ერთი წლის განმავლობაში ათამდე ადამიანმა თვითმკვლელობით დაასრულა სიცოცხლე. მათ შორის, ერთი ათი წლის ბიჭუნა გახლდათ. ასეთი მარტოხელე ფაქტობრივი ხელისუფლების მოსვლამდე, ალბათ მთლიანად საქართველოშიც კი არ მოხდებოდა. ეს რასაკვირველია, გამომწვეულია ქვეყანაში შექმნილი უშიძიესი სოციალურ-ეკონომიკური და მორალურ- ზნეობრივი ფაქტორებით. ადამიანები სამინდამა უიმედობამ მოიცვა. მაგრამ საქმე კიდევ უფრო ტრაგიკულია იმ მხრივ, რომ ხალხს ხსნის გზა ვერ დაუნახავს. ხომ არ შეიძლება საკუთარმა,

ჩვენი ყოფა

პირადულმა გაჭირვებამ სიცოცხლის ხელყოფამდე მიიყვანოს, როცა ხედავ შენი სამშობლო ნაკლებ განსაცდელში არ იმყოფება. იქნებ სჯობს თითოეულმა ჩვენგანმა გონიერება გამოიჩინოს, გადახედოს წარსულის გამოცდილებას და პირველ რიგში ქვეყნის მძიმე რადიომანუყვებლობა ყოველ დღე გადმოსცემდა ინფორმაციას და ჰგმობდა ამ კაცის მოქმედებას. გარკვეული დროის განმავლობაში კი ოჯახზე სამინდამა უხელოა ხორციელებდებოდა.

P.S. დაახლოებით 20 წლის წინათ, ამ სოფლის მკვიდრს გვარად შათირიშვილს, სოფლის კრებაზე უარი უთხრეს მისი ნაკვეთის გამოყოფაზე იმის გამო, რომ იგი მალაზიის გამგედ მუშაობდა და ის შემოსავალიც საკმარისად ჩათვალეს მისთვის. განაწყენებულმა შათირიშვილმა, პროტესტის ნიშნად კრება დასტოვა და იმავე ღამეს ყველასთვის მოულოდნელად საქართველო- თურქეთის საზღვარი გადალახა. ამ ფაქტის გამო საბჭოთა კავშირის თითქმის ყველა რადიომანუყვებლობა ყოველ დღე გადმოსცემდა ინფორმაციას და ჰგმობდა ამ კაცის მოქმედებას. გარკვეული დროის განმავლობაში კი ოჯახზე სამინდამა უხელოა ხორციელებდებოდა.

დარეჯან მისიშვილი

ჩვენ რწმენა

არამიანდრტი ლაზარე

ნარკომანიის შესახებ

ჩვენს მიმდებარეობაში კიდევ ერთი გზა გაიხსნა... ნარკომანია - დღეს, ზედმეტად იმასე ლაზარეკი, თუ რა შედეგები მოსდევს ამ ავადმყოფობას ფსიქიკური, სწრაფი თუ ფიზიკური არსებობისათვის. დღეს ეს კვლავსათვის კარგად აღსანიშნავია.

ლობოვს ნარკომანიის ჯაბში; დამოუკიდებელი ჰორიზონტიდან ნარკოტიკის დანახვად იტყვიან. ამიერიდან მის ცხოვრებას ერთდღობა მიხანა აქვს - როგორმე კვლავ აღმოჩნდეს იმ „სამყოფოში“, მაგრამ მალე ამ „ვარ-დისფერი ნისლის“ მიღმა თანდათან ჩნდება კმაკის მახინჯი, ხამინჯი დასე.

განდგურებს რომ აქვებს და ჯოჯოსებში ფარდის „უმადლეს ჰილოტას“ ადგებენ... და მისცე, ხადან იწყება ნარკომანია? დღეს, როდესაც ეოველი ახალგაზრდა ბავშვობიდანვე უსიარება მრავალ მძიმე ცოდვას, როდესაც ქველგან ქრისტეს უაროფას აწუდება, როდესაც ასე მორსა კვლავისაგან, უთოდ უღვება მძიმე მინაგანი კრისისი: სულს თითქოს ღოდი-ვით აწუებს შეუნებელი ცოდვები, მაგრამ სარწმუნოება და რელიგიური ცოდნა არ ჰყოფნის იმისათვის, რომ დემონის სისხლის შევლა, ღოცვას და სინანულში ექმბოს შემსუბუქება, განკურნება, გათავისუფლება. მინაგანი დისკომფორტის მუდმივ განცდა მას აიძულებს, ექმბოს რაიმე მსუბუქი სამუალება ამ სიმძიმისგან თავის დახასხუნებად.

ნარკოტიკული ცდების და რაკ-მუსიკის (ან დემონური კულტის რაიმე სხვა ფორმის) შესამება წარწყმედის უფსურვლის ფსკერზე დაშვების უსოკლესი გზა. მაკალი-თად, დასავლეთში გასმირდა ასეთი შემთხვევები: სოგურთი ახალგაზრდა „პიპისი“ წრიდან, უმეტესად ნარკომანები, ვინც უკიდურეს ზღვარს აღწევს, უკვე უკადრ ქაოთოფილდება „სირგანში ჩვეულებრივი მოგზაურბობით“ და თავს იკლავს; თანაც როგორ? უხარმასარი ცთამაშაყნის სასურავზე ადის, იქ ივითებს უმდიოფენი ნარკოტიკის ხასიკვილი დოზას და მამისეუ სტემა. წამალი ვარდის ჰორიკსი იწყებს მოქმედებას, ადამიანს სრულიად ფანტასტიკური განდგებუ კვალად და ჰაოქმივე კვდება დოზის სიქარბის გზა. მიწაზე მსილიად მისი უსვლია სსეუ-ლი ეყვება... როც სიმდერეიცი კი ვახნდა, ასეთ თვით-

ქრისტიანული თვალსაზრისით, ნარკომანია ძალიან ახლოსაა საზოგადოებრივ ცოდვასთან - თვითკვლავლობასთან, ასევე ვადოქტობასთან, მკვლელობასთან, სწრაფი სიბრძნისთან, ანუ კვლავიფორმის, რასაც „მიღმურ სამყაროსთან“ - ბნელეთის სულთან აქვს კავშირი. ვადოქტობის მთელი თაობები ამკვარბანს იმისათვის სწრაფბუნე, რომ თავიანი „დემონთებთან“, ანუ ეშმაკებთან დაურკოვლებული ურთიერთობა შეძლებდით. თავისთავად, ადამიანის სურვილი - დადიობ რადაც სასმელი, რაც ძლიერ, უცნაურ, გათავისუფლდ მდგომარებას განხედვენივს და უნება, იღუმად ქვეუტებს დანახვებს, არის დაცემული სულთა გამოსხობა. კაცი მსად არის თავისი გამოსხობები, სული მათ დემონიფილოს, იღონდ კი რადაც „საინტერესო“, „სახსიათფენი“ გამოსცადოს. ქრისტიანებმა იციან, თუ რა განწვევტილად ცდილობენ ეშმაკები, ავდფონს ადამიანი, მისილიონ ტეპობი ტეუილით, როგორ თავაზობენ მსამიანს ნაოფს ნუგბარის ხასით. მთელ თავიანი ბადეებსა და საფანგებს ისინი მსუქნიერ, მომხიბლავ საფარვლში ხვევენ. ამიტომაც უეუერებთ მორწმუნენი ექვით ამ „ტეპობ“, „სეტარ“ მდგომარობას, მუუ-თაწმუბადე არ ღებულობენ არავითარ „გამოცხადებებს“, „სიღვებს“, „განათებებს“ და სხვა უჩვეულო მოვლენებს. ჩვენ არც უეცარ „ძლიერ“ გრნობებს უეუერებთ, ხინახულის თუ ღოცვის დროს რომ გვაჯობავს, რადგან ვიცით - ეშმაკის იოლად მუქსდობა გვაცდუნებს. ამიტომაც უფრახსილობა: აქ დაბეჭულობა შეცდომის უმძიმეს შედეგადე - სულის წარწყმედადე არ მივგვივინობს. ასეთი სიფრთხილის მსუქნადე, ეშმაკი სწირად გვაცდუნებს. მამ რადა ითქმის მათსე, ვინც თვითონ მუქს და ექმბის უჩვეულო განცდებს, „სეუტებებს“? ასეთი ადამიანი მალე სწრაფ სულთა სრულ მყოფობობობაში ვადდის და მისი მისა სდება. ეშმაკი მას მანამ შეიქცევს, ვიდრე სრულიად ჩაუყ-

როდესაც უფალი მოვა განსჯად ეოველითა ცოცხალითა და შედარათა. ჩვენ ამ საუკუნო სასუფეულის დამკვიდრების იმერე უეუტებს და მისთვის უმზადებთ. ისიც ვიცით, რომ აქ შევლენ ისინი, ვინც უარო ეშმაკის კვლავ წინადადება, ვინც ეოველთის იცადება მთავარს - თავის გულს, ექმბდა სიმართლის - ტეშმარტი, მარადიულ დემონს, ვისაც სოვალე ტეშმარტიკებად არ მიუღია და მარადიული ნეტარება ნუგბარ შექმანდში არ გაუცვლია.

ნარკომანი უიღის სულს და მარადისობას „ვარ-დისფერი ნისლს“. უჭირს დაბრუნება მიწაზე, ხადაც ბრძოლადა სმოთხესა და ჯოჯოსების მორის, მას განსეუ დგობა და ძილი ურჩევია. მაგრამ სულის ცხოვრებისათვის ბრძოლადა საჭირო, ამ ბრძოლას ურნად გაუეუქვეთი, და რაც უფრო ადრე გამოერკვევა კაცი დაბნეული მდგომარობიდან, რაც უფრო ადრე ჩამოთბერკევის ბინახსურ სიბლს, მით უფრო ადრე შეძლებს ტეშმარტიკებისგან - უფლისკენ მსუქნებას.

მინაწმინდა: უფალმა მოგმადლოთ ძალა და გონი სულიერი და სორციელი ბოროტების წინააღმდეგ საბრძოლველად. შეგახსენებთ, რომ დღეს, ნარკომანების ცენტრად ქვეულ პანკისის სობაში შემოტანილი ნოთიფიკები ინოტიფიკებულა მისდის ვირუსით („ეკვირის პალიტრა“ 2001 წ. 4.06). გამოფხისულით და გადარჩინეთ სულელები წარწყმედისაგან, შეევედრეთ ჩვენთვის ჯვარცმულ და სიკვდილითა სიკვდილისა დამთრგუნველ მაცხრობას:

„უფალო, ღმერთო ჩემო, დალად-ევაე შენდაში და განვიკურნო. უფალო, აღმოვიყვანე ჯოჯოსებით სული ჩემი და მიხსენ მთვან, რომელი შთავლენ მღვიმესა“. (ფს. 29)
„საჯენ, უფალო, ჩვენბელნი ჩემნი და მბძოდე მბრძოლთა ჩემთა. აღილე ჭური და ფარი და აღსდგე მწედ ჩემდა. განაწვიე მახიელი შენი და შეკრიბე წინა კერძო მღვართა ჩემთათისა: არქუ სულსა ჩემსა: მხსნელი შენი ვარი მე!“ (ფს. 34)

მას ლაზარეს (კახელია) ღოცვა-კურთხევით მასლია მოაზრავს ლაზარე ხატამპრმიძე და მისი ცირკშიმე

ჩვენი პოლონიკა

ჩვენს საშუალო ფენა...

დღეობი კაბიტალი ჩვენში არ ვითარდება, მაშინ თუ იმდროინდელ ბიზნესმენთა უნიათობას ბრალდებოდა, დღეს ამ უნიათობას ხელისუფლებაც უეწვის ხელს. რომელიც არ ითვალისწინებს ქვეყნის შესაძლებლობებს, საზოგადოების მდგომარეობას ე.ი. არაბუნებითი კანონების დამსაყვეთობა.

აი, რას გვიჩვენებს ნომეოლის პრემიის ლაურეატი, ბატონი ვარი ბეკერი: საქართველოს დიდი მომავალი აქვს, თუკი სწორ სავადსასადო პოლიტიკას გაატარებს და შესაბამის გარემოს შექმნის. ამ გარემოში ვეულისსმობ დაბალ გადასახადებს, თვისოფულ ფასებს და შედარებით ნაკლებ რეგულირებას!

რა უნდა თქვა იმ სახელმწიფოს ბიუჯეტზე, რომლის შემსახებელი ძირითადი წყარო პრივატიზაციით მოპოვებული თანხებია, და თან ეს პრივატიზება სოციალური პოლიტიკის დარღვევით ხდება. უფრო მეტი, ყოველივე წარის ფასად იყიდება. ბიუჯეტის შემსახებელი წყარო კიდევ „ოიდე-გაიფეს“ ობიექტები, საიდანაც ამოღებულ თანხების უდიდესი ნაწილი კორუფციას ხმარდება.

ასევე ითქმის ცროფუნულ ვალუტაზე-ლარზე, რომლის გამაგრება ინვესტიციებით ხდება და დოლარი ისე ითამაშება თავის ნახევრად მოსხელეს, როგორც კატა თავს. ნეტავ ჩვენი ლარი - წრუწუნა, მულტიფოლის გმირი მიკიმუსივით ყოჩალი იყოს რომ იქით ათამაშოს დოლარი - ტომი.

ხოლო, როდესაც ხელისუფლების წარმომადგენლები აცხადებენ, რომ პენსიებისათვის თანხა არ არის და „დეპუტატებს“ ხელფასებს ურიკებენ, მაშინ ხელისუფლების ფსიქიკური მდგომარეობის შესახებ დიდი ეჭვი ჩნდება.

კაბიტალი, თუ იგი მოპოვებულია შემოქმედებითი შრომით, სახელმწიფოს სიძლიერე და საზოგადოებისათვის კეთილდღეობის მომხანია სწრაფი რიკრებულების დაუნახებლად. ხოლო საკუთლაციით დაგროვილი კაბიტალი მხოლოდ ხელისუფლებას ემსახურება და აღარბებს საზოგადოებას, როგორც მატერიალურად ასევე სულიერად. საბოლოო ჯამში ვადგვარებისკენ მიჰყავს. ხელისუფლება და ასუსტებს სახელმწიფოს, როგორც დღესა საქართველოში.

არა ბრავო. არამედ გმადლობთ. ბატონო ნოდარ!

შვილი მშობელს ემგავსება ხშირად, შეგირდი - ოსტატს, მონაფე - მოძღვარს, ხოლო თაობა და საზოგადოება - იმ მთავრობას და ხელისუფლებას, რომლის მმართველობისა და უღლის ქვეშ უნებს მას ცხოვრება და არსებობა.

ამაში კიდევ ერთხელ დავრწმუნდით ჩვენი დღევანდელი ყოფით და ცხოვრებით. ყველასათვის ნათელია, თუ რა პირობებში მოუწია ჩვენს თაობას ცხოვრება და მოღვაწეობა. რა უგვანო „მთავრობა და ხელისუფლება“ გვადევს კისერზე უღლად. ამიტომ შემომიჩინა მათხედ დამსავსების შიში.

აკი, ბრძანებდა ჩვენი შოთა „ოღეს ტურფა გაიაფდეს“...

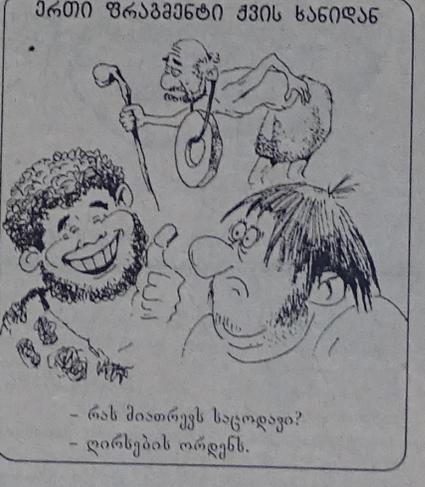
და გაიაფდა, გაუფასურდა ჩვენში ყოველივე: მოქალაქეობრივი ზნეობა იქნება ეს თუ მამულიშვილობის ტეშმარტი ცნება.

პირმოთნეობა, მონური მორჩილება, მამებლობა, ქვეგამხედვარობა ქვეულა ჩვენი ცხოვრების ნესად და ადათად. ფართო ასპარეზი მოხივება აეკაცობამ, უზნეობამ, სანთლის შუქზე საძებარი გახდა ღირსება და ადამიანობა, ამიტომ სულ მცირედი, მბუჭავი შუქი სიკეთისა და ღირსებისა სულს გვიხარებს, გულს ეფონება და გვაძალდებს.

ბატონო ნოდარ! თქვენს მიერ გადადგმული ნაბიჯი სწორედ ის ნაბერკალია, რომელმაც გულს იმედი ჩავგისახა, რომ ჩვენს შორის კიდევ დადის ადამიანი, რომელსაც მართლაც არ დაუკარავებს ღირსება ტეშმარტი და ჩინ-მედლებზე არ ცვლის მას. ისე კი ნალევა ქვეყანა უღირსებში „ღირსებისონებმა“.

ბოლო ხანებში ჩვენში ისე ნალმა-უკულმა ათორებს ეს დიდებული და მშვენიერი სიტყვა „ღირსება“, რომ ამ თრევისგან აღარაფერი შეგვრჩა ღირსეული, ვერც ომი მოვიგეთ ღირსეულად, პირიქით, სამარცხვინოდ გავმოგვაბუნძულეს იმ ომობანდან ჩვენი „სამადალარიანად“, ვერც ლტოლვილები დააბრუ-

ნოდარ მაგლობლიშვილის ნეს ღირსეულად მშობელ მხარეში, პირიქით, ყოველგვარი ღირსებაწარმოქმნის დუნის გზა-შარაზე ატორდებულნი არსებობისათვის ბრძოლაში დაასრულებენ ნუ-

ბატონო ნოდარ, თქვენზედ ადრე ამ „ორდენით“ ბერი ისეთი ვინმე გააბედნიერეს, ჩვენ რომ მართლა ღირსეული გვეგონა, მაგრამ მათ მყის დაიმშვენეს სისარულით აღსავსე მკერდები. ჩვენდა სავალალოდ არც ერთს ეყო გამბედაობა, თუნდაც ღირსება, რომ უარი ეთქვათ ამ „ბობქაზე“. გაგონილა სამე, წავებულე ომში წყალში დამხრჩვალთა საზოგადოების სამკრდე ნიშნებით რომ დაერეგბინით საბრძოლო ორ-

ბატონო ნოდარ, თქვენზედ ადრე ამ „ორდენით“ ბერი ისეთი ვინმე გააბედნიერეს, ჩვენ რომ მართლა ღირსეული გვეგონა, მაგრამ მათ მყის დაიმშვენეს სისარულით აღსავსე მკერდები. ჩვენდა სავალალოდ არც ერთს ეყო გამბედაობა, თუნდაც ღირსება, რომ უარი ეთქვათ ამ „ბობქაზე“. გაგონილა სამე, წავებულე ომში წყალში დამხრჩვალთა საზოგადოების სამკრდე ნიშნებით რომ დაერეგბინით საბრძოლო ორ-

დევნი, მედლები და გენერლების ნოდებები? ეს „ღირსებისონები“ არ აღმოჩნდნენ იმ სიმამლებზე, რათა უარი ეთქვათ ამ „წყალობაზე“. პატივიფარებობა და ცდუნებამ სძლიათ. ვერ შეელიგენ „ღირსების“ ეტქონს. ზოგმა საკუთარი ღირსების აღიარებად მიიჩნია და გაიხარა კიდევ, ის კიარა და, ამ ჯილდოს 1992 წელსაც ელოდნენ, საკუთარი მულტისტური მოღვაწეობის აღსანიშნავად...

ბატონო ნოდარ, თქვენს კი გეყოთ გამბედაობა და ნამუსიც უარი გეთქვათ ქვეყნის მოხრებულისგან ბოძებულ „პატივზე“. თქვენმა ქმედებამ კი, მართლაც, კიდევ უფრო აგამაღლით და შეგმატათ ღირსება, თქვენ ამალლით ამ ვერავ ნუთისოფელზე და აჯობეთ მათ.

როდესაც შეიტყვეთ თქვენი კაცურკაცობის შესახებ ჩვენს ქალაქში, ხალხი მონინებითა და პატივისცემით წარმოსტეამ და თქვენს სახელს, ერთმანეთს ახარებდნენ: გაიციო, ნოდარ მაგლობლიშვილს რა უქნიაო? იმ დღეს სისარული გავაუქეთ. გაზეთების ჯიხურთან მდგომმა ავკანონმა კაცმა ჩაიკითხა გაზეთი, მხრებში გასწორდა, სიამაყით გადმოგვხედა და ხმამაღლა წარმოსტევა: „გმადლობთ, ბატონო ნოდარ!“

ეს სიტყვები გამობახტავ ყველა მართალი, პატიოსანი ქართველის გულისთქმას, გულისნადებს. თქვენ მავანთ შეახსენეთ როგორი უნდა იყოს მამდვილი, ღირსეული ადამიანი, შეახსენეთ მათ, რომ ღირსება არ იყიდება და არც ჩინ-მედლებზე იცვლება.

თქვენი ქმედება პროტესტია იმ უზნეობის მიმართ, რომელმაც მოსრა ღვთისგან დადგენილი ღირსება. თქვენ ყველას თავისი სახელი უწოდეთ.

და ამიტომაც გმადლობთ, ბატონო ნოდარ! ჩვენს „ელიტარულ“ საზოგადოებას შეახსენეთ, რომ არ ეგების მონური მორჩილება ყოველივესა და ყველას მიმართ. ჩვენს შორის დადის უორდენი ღირსებებიანი ქართველი.

ლილი ანაბელო

ოვდს მირ ვაქცილი...
უპოვებელი დიქციონარი...
სმინდა სერიოზულ მონეტარულ...

სენის უსიყვარულო ძალი...
ფარის მკვრივად მიუღწევ...
ფარის მკვრივად მიუღწევ...

თბილისი, 1999

ძრისტის მხედრობა

სივდიან რსკვანის დანაყნა ვალიონია ვაძი...
ლოცვანობის შეყოფისა ანგელოზისა ვაძი...
ლოცვად მისწოდონ მონაშენნი ადგილს: „ამბნ“!

თბილისი, 1999

არანაშული სისასტიკით უსწორებულად ამ...

იდეა სამხრეთი 1993 წელი სისხლიდან...
იდეა სამხრეთი 1993 წელი სისხლიდან...
იდეა სამხრეთი 1993 წელი სისხლიდან...

უნდა ქალაქი დროებით ხაზს და თბილისს...
უნდა ქალაქი დროებით ხაზს და თბილისს...
უნდა ქალაქი დროებით ხაზს და თბილისს...

დღემდე უფრო ვადიდებარქს არანაშული სი...
დღემდე უფრო ვადიდებარქს არანაშული სი...
დღემდე უფრო ვადიდებარქს არანაშული სი...

სელოსდალია გამოსვლემ და საქმიანობის...
სელოსდალია გამოსვლემ და საქმიანობის...
სელოსდალია გამოსვლემ და საქმიანობის...

არანაშული სისასტიკით უსწორებულად ამ...
მიტინგებზე, სტამბანაშული პო...
ლიციონები, სტამბანაშული პო...
ლიციონები, სტამბანაშული პო...

„საქარ“ ფიქსი

მახველებელი რედაქციამ მე შემთხვევით მოგვარი თვლი და შე...
მახველებელი რედაქციამ მე შემთხვევით მოგვარი თვლი და შე...

დაეუბნებოდა მოიმა...
დაეუბნებოდა მოიმა...
დაეუბნებოდა მოიმა...

საქართველომ 2001 წელი კვლავ...
საქართველომ 2001 წელი კვლავ...
საქართველომ 2001 წელი კვლავ...

სალო-მონოფილაქტიკური დაწე...
სალო-მონოფილაქტიკური დაწე...
სალო-მონოფილაქტიკური დაწე...

რიონგა, რომ მშობიარობამ სავ...
რიონგა, რომ მშობიარობამ სავ...
რიონგა, რომ მშობიარობამ სავ...

პარიკაუსტისტიკის პიკესტატიკი

შალვა ნათელაშვილი:

„მუსროვანში ერთმანეთს დაეჯახა შევარდნაძისა და ჟენიას დაჯგუფება... ამჯერად, პრეზიდენტმა ჟენიას აჯობა. როგორც ჩანს, შევარდნაძეს სეზე ცოცვა თავისი მოწაფისათვის არ უსწავლებია“.

„ასაველ-დასაველი“, №23

ელსარდ შვპარდნაძე:

„სამწუხაროდ, ჩვენ დაეკანონეთ ძალიან ცუდი რამ, რომ გამოდიან ქუჩებში, ხდება გზების გადაკეცვა, არის წივილ-კივილი და ა.შ. არ შეიძლება ასეთი რამ. ვისაც ყვირილი უნდა, იყვიროს სახლში ან „ბალკონზე“ გამოვიდეს და იქ იყვიროს“.

„ასაველ-დასაველი“, №23

მრუდე სარკე და სინამდვილე

მრუდე სარკე

კოზა დავითაშვილი:

... არ არის გამორიცხვად, რომ ადამიანის გამტაცებლები პოლიციის ჩინოსნებთან იყვნენ შეკრულნი. მეტიც - ადვილი შესაძლებელია, ეს ყველაფერი თავად შინაგან საქმეთა მინისტრმაც კარგად უსწოდდეს... პოლიციასა და დამნაშავეთა სამყაროს ძალიან ახლო ურთიერთობა აქვს ერთმანეთთან“.

(„ახალი ეპოქა“)

სინამდვილე

ტყუილად ცდილობს ბ-ნი კოზა დავითაშვილი ქვეყანაში არსებული განუკითხაობა მხოლოდ შინაგან საქმეთა მინისტრს დააბრალოს; ქვეყანაში არსებული უკანონობასა და განუკითხაობაზე პირველ რიგში პასუხისმგებელია დე ფაქტო ხელისუფლება მთლიანად, თავისი პრეზიდენტითა და მინისტრებით! კახა თარგამაძე მორიგი მავრია მხოლოდ! პატივცემულმა იურისტმა ამ ქაოსის მიზეზი მისი ხელისუფლების უკანონობაში უნდა ეძიოს.

მრუდე სარკე

როზან გოცირიძე:

„საქართველოს ბიუჯეტს შეიძლება კორუფციული ბიუჯეტი ვუწოდოთ!“

(„რეზონანსი“)

სინამდვილე

საქართველოს ბიუჯეტი არა აქვს; ის, რასაც რომან გოცირიძე „კორუფციულ ბიუჯეტს“ ეძახის, სინამდვილეში თავგების ხაფანგია! თავგების როლს საქართველოს ხელში ჩაგდების მოსურნე უცხოელი ინვესტორები თამაშობენ!

საქართველოს თავისი ბიუჯეტი მანამ არ ექნება, სანამ ქვეყანას უკანონო მთავრობა მართავს, ხოლო პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისს - ცნობილი პუტჩისტი რომან გოცირიძე.

სხვადასხვა სხვადასხვა სხვადასხვა

ქუჯი

ნერვული გამოწვითვა

მინდვრის სალბი საუკეთესო საშუალებაა ნერვული გამოწვითვის დროს. 3 სუფრის კოვზ გამხმარ სალბზე დაეასხათ 0,5 ლიტრი მდულარე წყალი (ცოტაოდენი შაქრით), დაეაყოვნოთ 15 წუთი და დავლით ყოველდღე, როგორც ჩაი.

ფხვების შუშუაება

ვსვთ სელის თესლის ნახარში: 4 ჩაის კოვზ თესლზე დაეასხათ ერთი ლიტრი მდულარე წყალი. ვადულოთ 10-15 წუთი. დაეასუროთ ჭურჭელი და დადვით თბილად გილას. გავაჩროთ 1 საათი. შეიძლება, არც კი გავწუროთ. ვემოსათვის დეფუმატოთ ლიმნის წვენი ან რომელიმე სხვა ხილის წვენი. ვსვთ ნახევარ-ნახევარი ჭიქა ყოველ 2 საათში (6-8-ჯერ დღეში). შედეგი მიიღება 2 ან 3 კვირის შემდეგ. უკეთესია, დავლით ცხელი ნახარში.

ღისხლხი

წიგნის ფურცლებს ცხიმოვანი ლაქები კარგად სცილება მაგრეზისა და ბენზინის ფაფისებრი ნარევი. ხსნარს ფრთხილად წაუსვამენ ლაქაზე, შემდეგ ფრთხილად ჩამორეცხენ წყლით და საშრობი ქაღალდით ამშრობენ.

სარკეს მზის სხივების საპირისპიროდ ნუ დადვით, იგი შესაძლებელია დაიბუროს.

სარკე შეიძლება გაიწმინდოს სპირტში, ციე ჩაიში, ან თბილ წყალში დასველებული რბილი ჩვრით თვეში 2-3-ჯერ. კარგია, თუ წყალს ცოტაოდენ ლილას დაეფატებთ, ეს მას ელვარებას აძლევს. როცა გაშრება, მას აპრიადებენ გაზეთის რბილი ქაღალდით, ან ტრიკოტაჟის ჩვრით.

ვისაც არ უყვარს ფხვნილებით რეცხვა (ბევრისთვის ფხვნილი ალერგიულია), შეეასწნებთ, რომ ყველა სახის ქსოვილის გასარეცხად გამოიყენება საჭმლის სოდა.

თბილი წყლით სასეე ჯამში ჩაყაროთ რამდენიმე ჩაის კოვზი სოდა, აეუროთ, ჩადვით ჭუჭყიანი ტანსაცმელი და გავაჩროთ 1-2 საათი. შემდეგ ამოვრეცხოთ და გავავლოთ.

ტანსაცმელი, რომელიც ამოქარგულია სხვადასხვა ფერის ძაფებით, გარეცხვისას ფერი რომ არ გადაუვიდეს, უნდა დასველდეს ციე წყლით, რომელშიც გაზავებული იქნება 2 ჩაის კოვზი მარილი. შემდეგ უნდა გაირეცხოს საპნიან, მარილგაზავებულ, ნელთბილ წყალში.

2001 წლის 7 ივნისს ქუთაისის მწარალთა სახლში თანამოაზრეებთან შეხვედრა მოაწყვეს „ერკოვულ ქალთა“ გაერთიანების ლიდერებმა: ნეომ გურჭულაძემ, ზვიად ქიქიძურამ, როზარტ პეტრიაშვილმა, ზაურ ქობალიამ, გეჟან ჯაჟანიამ და სხვებმა. შეხვედრას აგრეთვე ესწრებოდნენ: „ადოკაინების“, „მკანველები“, „ერკოვული დამოუკიდებლობის პარტიის“ და უკანონო არჩევნების მომხრე სხვა პოლიტიკური დაჯგუფებების წარმომადგენლები... ვრცელ მასალას მომდევნო ნომერში შემოგთავაზებთ.

<p>გამომცემელი და მთავარი რედაქტორი</p> <p>ბარბელ ფუტყარაძე</p>	<p>რედაქტორთა საბჭო:</p> <p>ლელა ხაჭაპურიძე (პასუხისმგებელი რედაქტორი), გიორგი აფრიდონიძე (სხვადასხვა აგვები), ონისე ბანაქალაძე (ლიტერატურა), ეკა დავიანი (მხედრობა), მანანა ტაბიძე (ღიბსუბა), ილია ჭრამლაშვილი (მხატვრობა)</p>	<p>რედაქციის მისამართი:</p> <p>ქუთაისი, მუხრანის 32</p> <p>(8 231) 2-16-03</p> <p>(8 77) 47-69-30</p> <p>ელ. ფოსტა: kujj@posta.ge</p>	<p>გაზეთი რეგისტრირებულია</p> <p>ქუთაისის საპალატიო</p> <p>სასაბარტოლოში</p> <p>№12/5/პ-4818</p>
---	--	--	---